

Betreft: toegang tot vaktherapie voor alle kinderen in Gouda

Gouda, 16 januari 2018

Geachte mevrouw Dijkstra,

Graag wil ik met u van gedachten wisselen over de ontwikkelingen rond het inzetten van vaktherapie via de gemeentelijke jeugdzorg. Ik doe dit namens mijn collega's van de volgende vijf praktijken:

- Psychomotorische therapie: Annelies Eijselendoorn
- Speltherapie: Marianne Haster
- Speltherapie: Marieke de Jong
- Dramatherapie: Karien Snijder
- Creatieve therapie: Marit van Vliet

Vaktherapie

Vaktherapie is een overkoepelende naam voor creatieve therapie, PMT, speltherapie en dramatherapie. Vaktherapie is een ervaringsgerichte therapie, geschikt voor kinderen, jongeren en volwassenen. In plaats van praten ga je doen, in de ene praktijk met bijvoorbeeld beeldend materiaal, in de andere met sport- of spel materiaal.

Hoe een kind te werk gaat is een afspiegeling van hoe hij/zij dat in het gewone leven doet. Door beeldend/spelend/bewegend bezig te zijn wordt steeds duidelijker wat het kind bezig houdt en fijn of moeilijk vindt. Problemen worden daardoor helder en bespreekbaar en we kunnen doelen voor de therapie stellen. De wisselwerking tussen het doen en het contact met de therapeut brengt een proces op gang dat gelijk loopt met het psychische proces van het kind. De therapeut stemt daar haar werkvormen op af en sluit aan op het kind. Wat in de therapie wordt beleefd heeft invloed op het functioneren in het gewone leven.

Kinderen worden vaak aangemeld met gedragsproblemen (zoals boos, agressief, teruggetrokken). Als therapeut zien wij dat als het topje van de ijsberg. Wat ónder de oppervlakte zit (emoties, spanningen, zelfbeeld, verlangens) ligt ten grondslag aan het gedrag van een kind. Vaktherapeuten zijn er op gericht om dat onzichtbare deel beter te leren kennen en te corrigeren. Dit heeft invloed op het gedrag. Dit is dus iets anders dan een kind alleen vaardigheden bijbrengen (hierover later meer).

Vaktherapie is een erkend beroep, beschreven in de Generieke Module Vaktherapie.

Wij zijn allen geregistreerd bij de Federatie Vaktherapeutische Beroepen.

De voorgeschiedenis in vogelvlucht

Wij zijn vijf vaktherapeuten met een eigen praktijk. We zien kinderen, jongeren en hun ouders. Vaktherapie wordt door **sommige** zorgverzekeringen **deels** vergoed in de aanvullende verzekering. Dat maakt dat wij voorheen vooral kinderen zagen van goedverdiende, hoger opgeleide ouders. In 2012 zijn we met een groepje van 10 praktijken bij elkaar gekomen om met de gemeenten in Midden Holland in gesprek te gaan rond de transitie jeugdzorg. De reden hiervoor was, dat wij hoopten om op die manier ook toegankelijk te worden voor kinderen van ouders die minder verdienen, ons uit eigen beweging niet zullen vinden en/of geen aanvullende verzekering hebben. Wij maakten een website waarop onze praktijken zich presenteerden aan ST's en ouders.

De gemeente had wel oren naar onze samenwerking want zo waren wij één gesprekspartner i.p.v. allemaal afzonderlijke. Wij hebben aan ontelbare overlegvormen meegedaan, ombeurten, tussen onze cliënten door en uiteraard onbetaald. Dit illustreert onze motivatie voor deze zaak.

Er was bij de gemeente aarzeling of wij wel ‘in het vierkant pasten’ omdat wij geen zak geld mee brachten (want geen directe contracten met zorgverzekeraars) en ook omdat door de onderhandelaar van Stek Jeugdzorg sterk werd aangedrongen op onze verdwijning. Het dieptepunt tijdens een fysieke tafel in 2014 was een priemende wijsvinger in mijn richting met de uitroep: ‘Zij hoort hier niet! Zij moet hier weg!’.

In een motie van Wout Schonewille (juni 2015) werd de wethouder gevraagd om ook de kleine aanbieders op te nemen in de gemeentelijke jeugdzorg. Deze motie is **unaniem** aangenomen. Hierop kregen onze praktijken een contract en konden we vanaf 1 januari 2016 ook kinderen zien die door het sociaal Team naar ons werden verwezen. Vaktherapie was toegankelijk voor alle Goudse kinderen!

Wij werden ‘buiten maatwerkvoorziening’ genoemd; hierover zeiden we tegen elkaar: ‘dat is omdat wij maatwerk leveren!’.

Aan het werk voor de gemeente

In 2016 en 2017 werden steeds meer kinderen naar ons verwezen. De problematiek is net zo divers als die van de ‘zelfbetalende ouders’, vaak wel zwaarder en soms met complexe gezinnen. Over het algemeen zijn de contacten met leden van het Sociaal Team prettig, zowel inhoudelijk als organisatorisch. Zodra een ST-lid eenmaal met één van ons werkt worden er meer kinderen aangemeld – een teken dat onze werkwijze goed bevalt en resultaat heeft. Kinderen komen graag in onze praktijk en ouders zijn positief over de resultaten. Met name de ervaringsgerichte insteek en het accent op doen en minder op praten, spreekt vele kinderen en ouders aan.

Wat betreft de nsdmh zijn we minder positief. Dit is een aaneenschakeling van wisselende en onbereikbare contactpersonen, onbeantwoorde mailtjes, veel te laat betaalde facturen (dit gaat sinds november 2017 gelukkig beter), onterechte uitvragen voor cijfers, onnavolgbare beslissingen. En al deze doffe ellende in onze vrije tijd, dus onbetaald.

Enkele collega’s van het eerste uur hebben intussen besloten om niet meer met de gemeente samen te werken. De belasting en ergernis zijn te groot. Dat wij met z’n vijven nog steeds door willen gaan komt door onze motivatie om alle kinderen van Gouda te kunnen zien.

De resultaten

In de afgelopen twee jaar hebben we tientallen kinderen en hun ouders behandeld. Wij zien resultaten, de ST’s ook, en we horen het terug van ouders.

Er is ons door de gemeente echter nog **nooit** gevraagd:

- Of de kinderen graag komen
- Of we kinderen zien vooruitgaan
- Of de ouders tevreden zijn
- Of de sociale teams tevreden zijn
- Of we doelen stellen en behalen
- Of we de privacy waarborgen
- Of we een VOG hebben
- Of we een diploma hebben

Ook is er nooit een klacht over ons ingediend, hebben we nooit gehoord dat we te duur zijn, te lang met een kind werken, of te weinig doelgericht.

Richting 2018

In juni 2017 kregen wij van u een brief (kenmerk 1099125, zie bijlage) waarin u schrijft: “...het doet me dan ook genoegen u te berichten dat de gemeente de overeenkomst verlengt conform artikel 4 van de overeenkomst”.

Ook meldt u dat het zal komen tot “een aantal aanpassingen van de overeenkomst”.

Wij hebben vele pogingen gedaan om erachter te komen wat er ging gebeuren en wat wij nu moesten doen of laten maar kwamen daar niet achter.

In september(!) werd ik eindelijk teruggebeld door Vera Jansen. Zij vertelde dat de ‘buiten maatwerkvoorzieningen’ voortaan rechtstreeks met de ST’s contracten af moeten sluiten. Dus in vijf verschillende gemeentes. We zouden dan geen nsdmh en geen beschikking meer nodig hebben (dát gedeelte sprak ons reuze aan) en het ST van Gouda zou een budget krijgen dat vergelijkbaar is met onze omzet in 2016/2017. Het ST zou wel zelf mogen besluiten wat ze met dat geld gaat doen maar omdat vaktherapie zo goed bevalt verwachtte Vera dat vaktherapie nog steeds zou worden ingezet ‘want jullie hebben je onmisbaarheid bewezen’. We zouden binnenkort met het ST een DVO (dienstverleningsovereenkomst) afsluiten.

Alle beschikkingen die in 2017 werden afgegeven zouden tot einde looptijd door nsdmh betaald worden.

Sindsdien zijn we nog niet veel verder. We hebben na veel mailtjes en vragen van onze kant, elk op 5 december een gesprek gehad met Renske Hogeveen, waarna een concept-DVO volgde.

We zijn nu in het stadium van afronding van het DVO, hopelijk worden deze binnenkort getekend. Op papier is alles nu geregeld maar in de praktijk gaat er veel mis:

- In december 2017 circuleerde er bij het ST een lijstje met onze vijf praktijken: geen beschikkingen meer aanvragen! Dit bleek onterecht en is weer teruggedraaid. Enkele kinderen zijn hierdoor niet bij de eerste-keuze-therapie terecht gekomen maar waren al verwezen naar een andere plek (zoals praten bij een psycholoog). Het is onduidelijk waar dit lijstje vandaan kwam.
  - Verschillende leden van het ST benaderen ons in januari om te zeggen dat ‘bekend is geworden dat jullie **niet** meer zijn ingekocht voor vaktherapie’ en dat zij dus geen kind meer bij ons kunnen plaatsen. Het is onduidelijk waar dit gerucht vandaan komt. Ik citeer uit een mail van een ST-lid (15 januari): *De info die wij krijgen is denk ik anders dan die jullie krijgen.*
  - Vanuit de ST’s horen wij dat er wordt gecommuniceerd dat wij nooit een contract hadden mogen krijgen, omdat we vanuit de aanvullende verzekering worden vergoed. Dat dit maar een klein deel van de behandelkosten is, en dat dit slechts voor de bovenlaag van de Goudse bevolking is weggelegd horen wij dan weer niet.
  - Er circuleert een bedrag van €45.000 voor ons vijven plus Ad Astra en nog een (niet nader genoemde) instelling. Het is onduidelijk waar dit bedrag vandaan komt. Een korte inventarisatie levert op dat wij met z’n vijven in 2017 ongeveer €55.000 hebben omgezet, voor ongeveer 60 kinderen. De indruk bij het ST is, dat er nauwelijks geld is voor vaktherapie. Als bovenstaand bedrag alleen voor vijf praktijken zou zijn komen we enigszins in de richting. Moeten daar meer instellingen van betaald worden dan ontstaat er een gat
  - In plaats van vaktherapie in te kopen moet het ST zelf kinderen gaan behandelen. Ook worden Stek Eigenwijs en Stek Point hiervoor naar voren geschoven. Vanuit Stek wordt gezegd: ‘de ambulante begeleiders kunnen ook wat spelmateriaal meenemen, of gaan tekenen met een kind’. Het is alsof je tegen een sterrenkok zegt: ‘Ik kan ook heel goed een ei bakken, dus ik open een sterrenrestaurant’.
- Daarnaast ontstaat het gevaar dat kinderen die een behandeling nodig hebben (ijsberg: onder de oppervlakte) een training van vaardigheden krijgen (topje ijsberg), omdat ambulante

begeleiders géén therapeut zijn. Wij merken niets van een afweging en worden daar sowieso niet in betrokken.

- In concrete situaties loopt het nu spaak: zo heb ik deze week een kennismakingsgesprek met ouders van een kind dat in december door het ST naar mij is verwezen. Ik heb geen idee wat ik ze kan zeggen. Ook zijn er kinderen waarvan de beschikking in 2018 verlengd zou moeten worden, het waarborgen van hun behandeling is nu ook onzeker. Zo hebben we allemaal concrete voorbeelden uit onze praktijken.
- In een aankondiging dat de DVO er nu écht aankomt, schrijft Renske Hogeveen me: *“Ik vind het belangrijk om aan te geven dat wij er zeer aan hechten dat cliënten bij ons binnenkomen met een vraag en niet om een beschikking verzoeken.”* We hebben geen idee wat ze met deze zin bedoelt. Het insinueert dat wij mensen binnenhengelen die om een beschikking gaan vragen. Er spreekt geen vertrouwen uit. Astra en nog een (niet nader genoemde) instelling. Het is onduidelijk waar dit bedrag vandaan komt. Een korte inventarisatie levert op dat wij met z’n vijven in 2017 ongeveer dat bedrag hebben omgezet, voor ongeveer 50 kinderen. De indruk bij het ST is, dat er nauwelijks geld is voor vaktherapie. Als bovenstaand bedrag alleen voor vijf praktijken zou zijn komen we aardig in de richting. Moeten daar meer instellingen van betaald worden dan ontstaat er een gat
- In plaats van vaktherapie in te kopen moet het ST zelf kinderen gaan behandelen. Ook wordt Stek Eigenwijs hiervoor naar voren geschoven. Vanuit Stek wordt gezegd ‘de ambulante begeleiders kunnen ook wat spelmateriaal meenemen, of gaan tekenen met een kind’. Het is alsof je tegen een sterrenkok zegt: ‘Ik kan ook heel goed een ei bakken, dus ik open een sterrenrestaurant’. Ook ontstaat het gevaar dat kinderen die een behandeling nodig hebben (ijsberg: onder de oppervlakte) een training van vaardigheden krijgen (topje ijsberg), omdat ambulante begeleiders géén therapeut zijn. Ieder haar vak!
- In een aankondiging dat de DVO er nu écht aankomt, schrijft Renske Hogeveen me: *“Ik vind het belangrijk om aan te geven dat wij er zeer aan hechten dat cliënten bij ons binnenkomen met een vraag en niet om een beschikking verzoeken.”* We hebben geen idee wat ze met deze zin bedoelt. Het insinueert dat wij mensen binnenhengelen die om een beschikking gaan vragen. Er spreekt wantrouwen uit. Wel is het zo dat wij regelmatig kinderen voor vervolgbehandeling krijgen doorverwezen na diagnostiek bij o.a. Rivierduinen, Het Groene Hart ziekenhuis en diverse psychologenpraktijken. Er wordt dan specifiek doorverwezen naar vaktherapie en niet naar iets anders.

We maken ons grote zorgen over de onnavolgbare besluiten, het aanhoudend gebrek aan communicatie en alle geruchten die nadelig zijn voor de hulp aan kinderen in Gouda.

Wij zien dat door organisatorische en financiële aspecten een gesprek over de inhoud niet plaatsvindt.

Op papier is alles goed geregeld maar we zijn zeer ongerust over de uitwerking in de realiteit.

Graag zou ik op korte termijn met u hierover in gesprek gaan.

Met dank voor uw aandacht,
mede namens mijn collega-vaktherapeuten,
Marit van Vliet

info@maritvanvliet.nu

tel. 06-31793644

www.vaktherapiemiddenholland.nl

Bezoekadres:
Gemeente Gouda
Burgemeester Jamesplein 1
2803 PG GOUDA

Postadres:
Gemeente Gouda
ter attentie van NSDMH
postbus 1086
2800 BB GOUDA

e-mail: nsdmh@gouda.nl
web: www.nsdmh.nl

Marit van Vliet Creatieve Therapie
Burgemeester Martensingel 53
2806 CM Gouda

directie/afdeling
NSDMH
contactpersoon
Martin Ket

telefoon

Gouda

uw kenmerk

ons kenmerk
1099125

Onderwerp
Verlenging deelovereenkomst voor het verlenen van Jeugdhulp

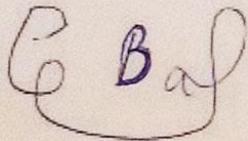
verzonden
27-06-2017

Geachte Dienstverlener,

Op 30 mei j.l. hebben de colleges van de gemeenten in Midden-Holland het inkoopkader 'Overeenkomsten met zorg geregeld' voor 2018 en volgende jaren vastgesteld. In dat inkoopkader is onder andere de verlenging van bovengenoemde overeenkomst opgenomen. Het doet me dan ook genoegen u te berichten dat de gemeente de overeenkomst verlengt conform artikel 4 van de overeenkomst.

Verder is in het inkoopkader het voornemen opgenomen om te komen tot een aantal aanpassingen van de overeenkomst. Deze aanpassingen zullen via de procedure zoals vermeld in de basisovereenkomst en de deelovereenkomst worden besproken en vastgesteld.

Met vriendelijke groet,

Wethouder,
C.P. (Corine) Dijkstra